Budget 2027 med ekonomisk plan 2028–2031

Socialdemokraterna

Region Halland

Innehållsförteckning

Syftet med Mål och budget **1**

Uppföljning och rapportering ... 2

Ekonomi **3**

Blek global tillväxt innebär svag draghjälp via exportmarknaden ... 3

Svensk ekonomi är på väg in i en återhämtningsfas ... 3

Ekonomiska förutsättningar ... 4

Investeringar ... 5

Finansiella mål ... 5

Riktade statsbidrag ... 6

Nämndernas budgetramar ... 8

Egenavgifter ... 9

En redogörelse för koncernföretagets ekonomi i budgeten ... 10

Bilaga

Budgetbilaga 2027 med ekonomisk plan 2028–2031

Syftet med Mål och budget

Mål och budget är Region Hallands politiska styrning och arbetas fram årligen av de politiska partier som är invalda i regionfullmäktige. Mål och budget planerar och prioriterar för en god ekonomisk hushållning med sikte på Region Hallands långsiktiga strategier. Syftet är att ge en övergripande vägledning om vad Region Halland ska fokusera på för att klara sina uppdrag och nå sina målsättningar.

Genom att definiera fokusområden och mål som beskriver den önskade utvecklingen kan Region Halland fokusera sina resurser och ansträngningar. Regionfullmäktiges fokusområden och mål är prioriterad utveckling i förhållande till organisationens ekonomiska förutsättningar. För att uppnå en god ekonomisk hushållning krävs att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat, kvalitet och effektivitet. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning.

Regionstyrelsen, driftnämnderna och patientnämnden har ett ansvar att bryta ner och konkretisera regionfullmäktiges beslutade Mål och budget i egna mål inom ramen för sitt uppdrag. Respektive styrelse och nämnd fastställer sin verksamhetsplan med internbudget som senast i december 2026. Gemensam nämnd för hjälpmedel och hemsjukvård är en samverkans- och beställarnämnd och har inget krav att besluta om en verksamhetsplan.

Region Hallands långsiktiga strategier

Regionens vision om Halland - Bästa livsplatsen samt långsiktiga strategier är utgångspunkt för styrningen. Den Regionala Utvecklingsstrategin (RUS) pekar ut riktningen mot visionen. Strategin tar sitt avstamp i överenskommelsen Agenda 2030 och de 17 globala målen där den grundläggande principen är att ingen ska lämnas utanför i samhällsutvecklingen. Utöver RUS:en finns tre strategier som stödjer inriktningen i fokusområden och mål; Hälso- och sjukvårdsstrategin, Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hallands kulturstrategi och kulturplan.

Verksamhetens grunduppdrag

Region Hallands uppdrag är att främja fortsatt utveckling och tillväxt i Halland samt erbjuda invånarna god hälso- och sjukvård. I uppdraget med regional utveckling och tillväxt ingår ansvar som kollektivtrafikmyndighet samt att främja kulturen i länet.

Region Hallands verksamhet styrs genom nämnder och styrelser. Ansvaret för utförandet av det regionala uppdraget fördelas enligt regionfullmäktiges reglementen. Vid genomförandet av grunduppdraget behöver även hänsyn tas till statlig styrning.

Region Hallands verksamheter ska bedrivas ändamålsenligt och effektivt med god kvalitet på service och tjänster för Hallands invånare. En grundläggande definition av god kvalitet är att verksamheten uppfyller sina mål och lever upp till de krav som gäller, att verksamheten är anpassad till befintliga resurser samt att den skapar största möjliga värde för sina mottagare. Grunduppdragets kvalitet säkerställs bland annat genom kvalitetsindikatorer och andra kontrollmoment i verksamheten.

Det är med den viktigaste resursen regionen har – medarbetarna – som det grundläggande regionala uppdraget för hälso- och sjukvård och regional utveckling säkerställs och ständigt

förbättras. Det är i grunduppdraget som den stora utvecklingen sker, varje dag i regionens verksamheter.

Uppföljning och rapportering

För att säkerställa en effektiv användning av offentliga resurser genomför Region Halland regelbundna uppföljningar av verksamheten. Uppföljningen ska säkerställa att genomförandet av regionens verksamheter är ändamålsenlig, effektiv och görs utifrån regionfullmäktiges ambitioner i Mål och budget. Uppföljningen ska även bidra till att säkerställa att Region Halland följer de mål och krav som ställs från såväl lagstiftande organ som interna riktlinjer och policys. Genom att kontinuerligt följa upp verksamhetens resultat och identifiera förbättringsområden säkerställer Region Halland att resurser används på ett hållbart sätt. Processen innefattar datainsamling, analys och rapportering och leder till förbättrande åtgärder som säkerställer en hög kvalitet i verksamheten.

Principer för att analysera måluppfyllelse

Ett aktivt analysarbete är en förutsättning för en lärande organisation där alla gemensamt arbetar för ständiga förbättringar. Genom att följa upp och analysera mål och resultat ges återkoppling på det arbete som genomförts och underlag för utveckling och justeringar av mål och aktiviteter. Regionstyrelsen, driftnämnderna och patientnämnden ansvarar för kvalitet i uppföljningsarbetet samt för att utarbeta en välfungerande process för sin analys.

Analysen sker i samarbete och dialog med berörda verksamheter.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på bedömningskriterier:

- utfall för målindikatorer (regionfullmäktiges målvärden fastställs i samband med uppföljningsrapport 1, 2027)
- redovisning av aktiviteter och insatser
- bidrag till måluppfyllelse från nedbrutna mål på underliggande organisatoriska nivåer
- externa faktorer och eventuella justeringar i uppdrag
- kompletterande material, exempelvis nationella uppföljningar och uppföljningar av regionens andra styrande dokument
- relevanta kvalitetsindikatorer inom grunduppdraget

För att bedöma om Region Halland uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning ställs årets resursutnyttjande mot verksamhetens övergripande måluppfyllelse. Bedömningen redovisas i årsredovisningen.

I uppföljningarna synliggörs resultat och effekter och det blir tydligt vilka områden som behöver utvecklas och prioriteras i kommande planeringsprocesser.

Ekonomi

Blek global tillväxt innebär svag draghjälp via exportmarknaden

BNP-tillväxten i euroområdet mattas av i år, fortsatt stukad av svag konjunktur i Tyskland som utgör unionens största ekonomi. Tillväxtutsikterna för tysk ekonomi, Sveriges största exportnation för varor, har tydligt försämrats till följd av energiprisuppgången. Inflationsförväntningarna har för euroområdet som helhet stigit markant sedan krigsutbrottet i Mellanöstern. Starkare europeisk konjunktur förutses från 2027 och framåt, stärkt av inte minst de omfattande finanspolitiska satsningarna på infrastruktur och försvarsuppbyggnad. Det är framför allt detta som, från och med nästa år, lägger grunden för fortsatt tillväxt på den svenska exportmarknaden.

För amerikansk konjunktur syns inte samma avmattning som i euroområdet, men heller ingen ljusning. BNP-tillväxten ökar i samma blygsamma takt som under fjolåret. Den amerikanska importmarknaden ger heller inte någon draghjälp till svensk export de kommande åren, vilken redan tyngts av de tullhöjningar som USA införde i fjol.

Svensk ekonomi är på väg in i en återhämtningsfas

Svensk ekonomi är på väg in i en återhämtningsfas, men en befarad fortsättning på det osäkra geopolitiska läget utgör en uppbar risk för återhämtningen. Högre energi- och råvarupriser dämpar hushållens köpkraft och ökar företagens kostnader, samtidigt som osäkerheten i sig riskerar att hålla tillbaka investeringar och konsumtion. Den globala efterfrågan utvecklas fortsatt svagt, vilket påverkar en exportberoende ekonomi som den svenska. Trots detta bedöms svensk ekonomi fortfarande befinna sig i en återhämtningsfas efter flera år av lågkonjunktur. Inflationen i år är den lägsta sedan 2020 där bland annat den sänkta livsmedelsmomsen dämpar inflationen i år, liksom i viss utsträckning även nästa år. Med lägre inflation är penningpolitiken inte längre lika åtstramande och finanspolitiken bidrar till att stötta efterfrågan. Sammantaget skapas därmed förutsättningar för en gradvis konjunkturuppgång där hushållens konsumtion väntas vara den viktigaste drivkraften när tillväxten stärks under 2026 och 2027.

Efter ett svagt 2025, där antalet sysselsatta visserligen steg något medan antalet arbetade timmar minskade, väntas i år en tydlig ljusning för arbetsmarknadskonjunkturen. Detta lyft sker därmed med en välbekant fördröjning relativt den uppgång i BNP-tillväxten som skedde förra året (2025). För flertalet av regionerna stärks skatteunderlagstillväxten tydligt i år och blir än högre 2027. Visserligen framstår osäkerheten om konjunkturen som stor, men faktum är att skatteunderlaget är mindre känsligt för konjunktursvängningar än andra delar av ekonomin. Prognosen pekar på att skatteunderlaget efter nästa år stiger i en takt som närmar sig det historiska genomsnittet. Samtidigt finns tydliga strukturella begränsningar via demografin framöver gällande tillväxten i antalet arbetade timmar som är en viktig faktor bakom den reala utvecklingen av skatteunderlaget.

För regionerna förbättras de ekonomiska förutsättningarna på kort sikt, samtidigt som långsiktiga utmaningar består. De långsiktiga utmaningarna är främst kopplade till demografiska förändringar med en långsammare befolkningstillväxt och en växande andel äldre. Andra centrala utmaningar är stora investeringsbehov samt ökad kostnadsutveckling inom hälso- och sjukvården, där den medicintekniska utvecklingen lyfts fram som en huvudorsak.

Ekonomiska förutsättningar

Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl Region Hallands finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner, att hushålla i tiden och över tiden. På kort sikt måste ekonomiska resurser vägas mot verksamhet, över tid handlar det mer om att ställa verksamheternas behov idag i relation till verksamheternas behov på längre sikt. Utgångspunkten är att varje generation ska bära sina egna kostnader.

Ett riktmärke för god ekonomisk hushållning är att över tid ha ett resultat på minst två procent av skatter och generella statsbidrag, vilket för Region Halland motsvarar cirka 300 mnkr år 2027. Att agera ansvarsfullt så att resultatmålen uppnås är en förutsättning för att säkra framtida behov för fastighetsinvesteringar för utveckling av sjukhusområdena samt för investeringar i nya tågfordon.

Budget 2027 med ekonomisk plan 2028–2031

Resultatbudget					
Resultatbudget, mnkr	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**	**Plan 2031**
Verksamhetens intäkter	2 830	2 854	2 903	2 954	3 006
Verksamhetens kostnader	-17 238	-17 676	-18 213	-18 778	-19 296
Avskrivningar	-555	-589	-641	-697	-800
Verksamhetens nettokostnader	**-14 963**	**-15 411**	**-15 950**	**-16 520**	**-17 090**
Skatteinträkter	11 717	12 237	12 752	13 298	13 795
Generella statsbidrag och utjämning	3 416	3 444	3 488	3 537	3 585
Verksamhetens resultat	**170**	**270**	**290**	**315**	**291**
Finansiella intäkter	183	168	138	103	63
Finansiella kostnader	-102	-243	-299	-214	-241
Resultatbudget efter finansiella poster	**252**	**195**	**128**	**204**	**113**

I tabellen redovisas budget 2027 med ekonomisk plan för 2028–2031

De ekonomiska förutsättningarna och de finansiella målen – vilka är grundade i ambitionen att över tid upprätthålla en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning – utgör grunden för Region Hallands verksamhet.

Region Hallands budgetmodell grundar sig i årlig uppräkning för utveckling, demografi och prishöjningar, vilket historiskt möjliggjort stora insatser och utveckling av verksamheten. Med detta sagt är de ekonomiska förutsättningarna oerhört viktiga att efterleva, vilket medför att större ambitionsökningar i verksamheten ska finansieras genom omprioriteringar.

Investeringar

Region Hallands årliga investeringsnivå behöver tydligt redovisas och värderas tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten. Investeringsplanen måste dessutom bedömas och prioriteras utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt även vilken genomförandekapacitet som finns i regionen.

Regionen har en beslutad lokalförsörjningsplan för sjukhusområden i Halmstad, Varberg och Kungsbacka. I planen ingår strategiska fastighetstekniska- och verksamhetsbehov som behöver prioriteras långsiktigt tillsammans för att minska risken och osäkerheten kring stora investeringsbehov. Det är av stor vikt att ha en långsiktig inriktning för lokalanvändandet i syfte att göra adekvata investeringar både avseende byggnadstekniken och för att kunna möta verksamheternas alltmer växande lokalbehov anpassade för framtidens hälso- och sjukvård.

Fördelningen av investeringar är planerad så att fokus under perioden 2027–2031 ligger på förstudier och genomförandet enligt lokalförsörjningsplanen. Investeringarna inkluderar även strategiska fastighetsinvesteringar utanför sjukhusområden, reinvesteringar i befintliga byggnader samt åtgärder för löpande energieffektiviseringar. Utöver reinvesteringar samt ny-, till- och ombyggnader föreslås investeringar i den robusta sjukhusbyggnaden, utemiljö, medicinska gasanläggningar och säkerhetsteknik. **Se budgetbilaga, avsnitt 2**

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärdena utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

Redovisningen av de finansiella indikatorerna är gjord exklusive orealiserade finansiella vinster/förluster, beroende på förändringar av marknadsvärdet för regionens finansiella placeringar. Budget 2026 är inklusive beslut om resultatbalansering (drift 16 mnkr och investeringar 182 mnkr).

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning

En generell praxis som Sveriges kommuner och regioner (SKR) använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst två procent över tid, främst för att finansiera investeringar. För Region Halland skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 300 mnkr.

Resultat							
	Utfall 2021	**Utfall 2022**	**Utfall 2023**	**Utfall 2024**	**Utfall 2025**	**Budget 2026**	**Budget 2027**
Årets resultat (mnkr)	1304	876	260	5	433	270	252
Årets resultat exklusive orealiserade finansiella poster (mnkr)	**1195**	**1241**	**13**	**-163**	**367**	**270**	**252**
Procent	10,3	10,1	0,1	-1,2	2,6	1,8	1,7%

I tabellen redovisas utfallet av resultatnivån i procent och årets resultat i mnkr för perioden 2021–2025 med budget 2026–2027.

Självfinansieringsgraden av investeringarna

Denna indikator beskriver hur stor andel av Region Hallands investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent

Självfinansieringsgraden							
	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027
Investeringar (mnkr)	753	704	708	737	711	1504	1497
Självfinansieringsgrad i procent	216	232	67	46	133	55	54

I tabellen redovisas självfinansieringsgraden i procent sett till den totala investeringsbudgeten för perioden 2021–2025 med budget 2026–2027.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande Region Hallands soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid.

Soliditeten						
Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Budget 2026
16,0%	24,7%	21,8%	18,8%	21,5%	Bibehålla en positiv utveckling	Bibehålla en positiv utveckling

I tabellen redovisas utfallet av soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser i procent för perioden 2021–2025.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen inom hälso- och sjukvård är i de flesta fall knutna till en nationell överenskommelse som tecknas mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Dessa överenskommelser fokuserar på identifierade områden som är viktiga för utvecklingen av den samlade hälso- och sjukvården i Sverige.

Varje överenskommelse beslutas separat av regeringen, oftast i december för det kommande året. I överenskommelserna, som kan vara ett- eller fleråriga, regleras de insatser som regionerna behöver utföra för att erhålla statsbidragen samt hur insatserna ska återredovisas. Hanteringen av riktade statsbidrag genom nationella överenskommelser är en viktig komponent i den tillitsbaserade verksamhets- och ekonomistyrningen i Region Halland.

Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela Region Hallands hälso- och sjukvårdssystem utifrån intentionerna i överenskommelserna. På kostnadssidan nyttjas större delen av medlen till utvecklingsinsatser i ordinarie verksamheter, främst via ordinarie budgetanslag där årlig uppräkning för verksamhetsutveckling ingår.

Som komplement finns ett centralt budgetanslag för utvecklingsmedel, där beslut fattas på delegation om specifika utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa uppfyllelse av kraven i överenskommelserna och därmed hemtagning av statsbidragen. Denna hantering, med en tydlig intern process samt frekventa dialoger på både politisk- och tjänsteledningsnivå, skapar förutsättningar för en tillitsfull styrning och utveckling av den halländska hälso- och sjukvården i linje med de nationella överenskommelserna.

Nämndernas budgetramar

Från och med budget år 2020 är det generellt inräknat tillskott, förutom prisökning, för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling.

Nämndernas ramar innefattar även finansiering för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser för riktade statsbidrag. Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utöver det som redan är finansierat utifrån ställda krav i överenskommelserna.

Det är också inräknat ett generellt effektiviseringskrav. För att motverka suboptimeringar gällande såväl utveckling som effektivisering i framför allt hälso- och sjukvårdssystemet är samverkan i olika former viktig, både internt och externt. Regionstyrelsens förvaltning har ett större effektiviseringskrav framåt än övriga förvaltningar. Kravet innefattar uppdrag med att se över effektivitet och processer på regionkontoret, en analys ska genomföras för att se på hur digitala redskap kan användas på ett bra sätt framåt som stöd för kontorets medarbetare.

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på fördelningen av budget till nämnderna.
Se budgetbilaga, avsnitt 1

Fördelning av budget till nämnder, mnkr					
Nämnd	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
DN Hallands sjukhus	6 077	6 264	6 475	6 655	6 863
DN Ambulans, diagnostik och hälsa	1 248	1 280	1 312	1 345	1 377
DN Psykiatri Halland	980	1 005	1 030	1 057	1 084
DN Närsjukvården	132	134	136	140	143
Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel	94	96	98	100	102
Patientnämnden	1	1	1	1	1
DN Kultur och skola	218	222	228	233	239
DN Kollektivtrafik	610	621	635	650	666
Revision	6	6	6	6	6
Regionstyrelsen	5 586	5 771	6 036	6 324	6 598
- Regionkontoret	*783*	*770*	*758*	*776*	*795*
- RS Hälso- och sjukvårdsfinansiering	*4 487*	*4 700*	*4 939*	*5 190*	*5 456*
- RH Fastighetsförvaltning	*52*	*5*	*28*	*93*	*128*
- Regiongemensamma kostnader/finansiering	*264*	*295*	*311*	*265*	*219*
Summa Region Halland	**14 952**	**15 401**	**15 940**	**16 511**	**17 080**

I tabellen redovisas fördelningen av budget till nämnderna 2027–2031.

Egenavgifter

Skattesats
Region Hallands utdebitering av skatt 2027 är oförändrad och uppgår till 11,40 procent.

Taxeförändring
Budgeten medger Hallandstrafiken en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken upp till 2,5 procent.

Tandvård- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ger varje år ut en referensprislista avseende tandvårdstaxa. Referensprislistans totala förändring används som riktmärke när tandvårdstaxan föreslås. Budgeten medger en genomsnittlig taxeförändring för tandvård på 2,5 procent. **Se budgetbilaga, avsnitt 4**

Patientavgifter
Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs i enlighet med 17 kap. 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå. En uppräkning enligt tidigare fastställda principer sker för Hälsovård och intyg (kallat ”gula taxan”), egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter.

Se budgetbilaga, avsnitt 7

En redogörelse för koncernföretagets ekonomi i budgeten

Teater Halland AB med säte i Varbergs kommun är ett av Region Halland helägt aktiebolag. Teater Halland ska spela för barn, unga och vuxna i hela Halland och vara en resurs för såväl skolor som föreningar och andra aktörer.

För budgetåret 2027 omsätter bolaget cirka 30 miljoner kronor. Ungefär 85 procent av intäkterna utgörs av regionala och statliga medel. Resterande intäkter är till största del från Hallands kommuner.

Den största kostnaden i budgeten är lönekostnader samt kostnader för inhyrd personal och uppgår till cirka 20 miljoner kronor.

Bolaget hyr teaterlokaler och får ett bidrag från Varbergs kommun som täcker kostnaderna. Tillgångarna i bolaget är inventarier i lokalen och verksamheten. Bolaget har inga lån.

Diarienummer RS231582

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se